

Президент України П. Порошенко провів зустріч із провідними науковцями країни.

На зустрічі були присутні президент Національної академії наук України академік Б. Патон, перші віце-президенти НАН України академіки В. Горбулін та А. Наумовець, віце-президенти НАН України академіки В. Кошечко, С. Пирожков, А. Загородній, головний учений секретар НАН України академік В. Богданов та інші члени академії. Учасники заходу обговорили проблеми та перспективи розвитку наукової сфери в Україні.

Глава держави підкреслив, що Україна покладає великі надії на науку, а розвиткові українського наукового потенціалу відведено значну роль у Стратегії сталого розвитку «Україна-2020».

Глава держави зазначив, що невикористання потенціалу науки призводить до науково-технологічного відставання України від розвинутих країн. «У сучасному світі не сировинні багатства, а інноваційність є вирішальним чинником економічного успіху», – зазначив Президент. Для цього необхідно збільшити кількість вітчизняних підприємств, які займаються інноваційною діяльністю. Частка таких компаній в Україні у 2014 р. становила приблизно 16 %, водночас у країнах ЄС – доходить до 70 %.

Президент також звернув увагу на потенціал інтелектуальної власності та забезпечення ефективних механізмів її комерціалізації. У промисловому виробництві використовується лише 4,2 % наявних винаходів. «Через неврахування інтелектуальної власності вартість промислових підприємств України занижена на 50–80 %», – підкреслив глава держави.

Також важливим є розроблення і прийняття нового інноваційного закону «Про наукову і науково-технічну діяльність». «Необхідно удосконалити механізм формування державного замовлення на розроблення новітніх технологій, посилити державний нагляд і громадський контроль за проведенням наукових та науково-технічних розробок, що здійснюються за бюджетні кошти, створити систему оцінки науково-технічного та інноваційного рівня наукового та технологічного продукту на основі методів і критеріїв, які вже зараз застосовуються у ЄС», – сказав П. Порошенко.

Президент також зазначив, що в зростанні авторитету науки в суспільстві, залученні юних талантів і розвитку технологій неабияку роль відіграють наукові премії. Глава держави висловився за реформування процедури присвоєння премій, яка регулюється положенням ще радянських часів. Зокрема, більшу увагу суспільства до лауреатів наукових премій може забезпечити скорочення кількості колективів і кількості нагороджених. «Для порівняння, знову ж таки, повертаємося до нобелівських премій – там мало

номінацій, але кожне присудження є подією, яку чекають і наукова спільнота, і медіа, і громадськість не лише окремих країн, а всього світу», – сказав Президент.

Глава держави повідомив про затвердження нового персонального складу Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки. Комітет має спільно з Міністерством освіти та науки підготувати та подати в місячний термін пропозиції щодо внесення змін до законодавства¹. «Вірю, що вже невдовзі нові лауреати Державної премії стануть яскравим прикладом, який заохочуватиме молодь іти в науку, а науковців – здобувати нові результати, які матимуть справді першорядне фундаментальне значення для людства й практичну вагу для рідної України», – сказав Президент.

У свою чергу, президент НАН України Б. Патон зазначив, що науковці останні роки приділяють увагу забезпеченню надійної та безпечної роботи ядерно-енергетичного комплексу, ракетно-космічній галузі та літакобудування, розв'язанню проблем енергоефективності та енергозбереження, інноваційного розвитку, сферам охорони здоров'я, медицини та продовольчій безпеці. Також є розробки для військових у зоні АТО.

«З 2015 р. в межах загального фінансування академії ми започаткували цільову наукову програму з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави. І вже розпочато виконання відібраних за конкурсом найбільш перспективних проектів», – повідомив Б. Патон. Протягом 2014 р. учені НАН виконували роботи для понад 40 великих вітчизняних підприємств, зокрема для КБ «Південне», «Мотор-Січ», «Антонов», «Арсенал» тощо.

Б. Патон наголосив на важливості підготовки висококваліфікованих науковців, інтеграції до європейського наукового простору, участі в програмі «Горизонт-2020». «Подальший розвиток науки потребує кардинальних заходів на державному рівні для підняття престижності наукової діяльності, залучення талановитої молоді, поліпшення соціального захисту науковців», – наголосив Б. Патон.

Присутній на зустрічі міністр науки та освіти С. Квіт зазначив, що агресія Росії поставила перед українською науковою спільнотою нові виклики, особливо у сфері військово-оборонних технологій. «Сьогодні наші університети успішно виконують 27 наукових тем, затверджених РНБО та Міноборони», – повідомив він. С. Квіт також зазначив, що розроблена фахівцями Міністерства освіти та науки разом з експертами нова редакція

¹ Про склад Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки: Указ Президента України від 18 червня 2015 р. № 345/2015. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/3452015-19142>.

закону про наукову та науково-технічну діяльність має надати імпульс для розвитку. Він також наголосив на важливості інтеграції української наукової спільноти до європейської, особливо з урахуванням того, що наукові контакти з Росією майже втрачено.

Відео YouTube: <https://goo.gl/eCZg5o> (*Президент України Петро Порошенко обговорив проблеми та перспективи розвитку наукової сфери з провідними науковцями країни // Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського* (<http://www.nbuv.gov.ua/node/2271>). – 2015. – 23.06; *Успіх України залежить від розвитку науки – Президент на зустрічі з науковцями // Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://goo.gl/A6O40Z>). – 2015. – 18.06).